

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор спеціалізованої школи І-ІІІ
ступенів № 320 з поглибленим
вивченням української мови
Деснянського району міста Києва

П. Г. Панченко
« 26 » червня 2018р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 320
з поглибленим вивченням української мови
Деснянського району міста Києва
на 2018- 2019 навчальний рік**

2-11 класи

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
(протокол № 9 від 26.06.2018р.)

Пояснювальна записка

Освітня програма спеціалізованої школи I-III ступенів №320 з поглибленим вивченням української мови Деснянського району міста Києва розроблена на виконання Закону України «Про загальну середню освіту», з метою впровадження для 2-4 класів Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 № 462 "Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти ", для 5-11 класів - Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Всього в школі 38 класів, в них 1175 учнів.

Відповідно Закону України «Про освіту» освітня програма складена за Типовими освітніми програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України:

№ додатку навчального плану	Класи	Примітка	Типовий навчальний план
1	2-4 класи	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018р. № 407 (таблиця 1)
2-4	5-7 класи	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання, з вивченням двох іноземних мов (англійської, німецької)	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018р. № 405 (таблиця №10)
5	8 класи	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання, з поглибленим вивченням української мови, з вивченням двох іноземних мов (англійської, німецької)	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018р. № 405 (таблиця № 8)
6	9-А,Б класи	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання, з поглибленим	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджені наказом МОН

		вивченням української мови	України від 20.04.2018р. № 405 (таблиця № 8)
7	9-В клас	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання, з поглибленим вивченням математики	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018р. № 405 (таблиця № 8)
8	10-А	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання, філологічний напрям, профіль - українська філологія	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018р. № 408 (таблиця № 2)
9	10-Б	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання, природничо-математичний напрям, профіль - математичний	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018р. № 408 (таблиця № 2)
10	11-А	з 5-денним режимом занять, з українською мовою навчання, філологічний напрям, профіль - українська філологія	Типові освітні програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджені наказом МОН України від 20.04.2018р. № 406 (таблиця № 9)

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» та Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14 серпня 2001 р. № 63:

- у 2-ому класі – 22 години на тиждень,
- у 3-ому класі – 23 години на тиждень,
- у 4-ому класі – 23 години на тиждень,
- у 5-ому класі – 28 години на тиждень,
- у 6-ому класі – 31 години на тиждень,
- у 7-ому класі – 32 години на тиждень,
- у 8-ому класі – 33 години на тиждень,
- у 9-ому класі – 33 години на тиждень,
- у 10-ому класі – 33 години на тиждень,
- у 11-ому класі – 33 години на тиждень.

Години фізичної культури в 2 – 11 класах не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами).

Структура навчального року

Структура навчального року затверджується наказом директора школи, погоджується начальником Управління освіти із урахуванням рекомендацій наданих Департаментом освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Режим роботи

Режим роботи навчального закладу визначається на основі нормативно-правових актів та за погодженням з територіальними установами Держпродспоживслужби.

Заняття розпочинаються о 08 год. 30 хв. Тривалість уроків у 2 – 4-х кл – 40 хв., у 5-11-х кл. – 45 хв.

Уроки	2-4 класи	5-11 класи
I урок	8.30-9.10	8.30-9.15
Перерва	9.10-9.25	9.15-9.25
II урок	9.25-10.05	9.25-10.10
Перерва	10.05-10.30	10.10-10.30
III урок	10.30-11.10	10.30-11.15
Перерва	11.10-11.30	11.15-11.30
IV урок	11.30-12.10	11.30-12.15
Перерва	12.10-12.25	12.15-12.25
V урок	12.25-13.05	12.25-13.10
Перерва		13.10-13.20
VI урок		13.20-14.05
Перерва		14.05-14.20
VII урок		14.20-15.05
Перерва		15.05-15.15
VIII урок		15.15-16.00

Графік харчування учнів

10.10-10.30	2-4 класи	Безкоштовні сніданки
12.15-12.25	5-11 класи	Безкоштовні гарячі обіди для пільгових категорій
12.30-14.00	ГПД (2-4 класи)	Гарячі обіди за кошти батьків

Режим роботи груп продовженого дня

Робота груп продовженого дня організована відповідно до чинного Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу (постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2009 року № 1121).

У групах продовженого дня прогулянка для школярів становить не менше, ніж 1,5 години протягом дня.

Самопідготовка учнів розпочинається з 15.00. Тривалість самопідготовки визначається класом навчання відповідно до Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01.

Режим роботи ГПД		
2-і класи з 12.10 до 18.10 (понеділок), з 13.10 до 19.10 (вівторок, середа, четвер, п'ятниця)	3-і класи з 13.10 до 19.10	4-і класи з 13.10 до 19.10

Директор

П.Г.Панченко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 2-4 КЛАСИ

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самотійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самотійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується

використовувати **внутрішньопрредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Початкова школа забезпечує становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 2-4 класах підлягають формульальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формульальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рішенням педагогічної ради (протокол від 26.06.2018 року № 9) конкретизовано варіативну складову навчального плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, індивідуальні заняття.

За рахунок годин варіативної складової заплановано:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

Клас	Предмет	Кількість годин
2,3,4	Українська мова	на 1 год.

- передбачено години на індивідуальні заняття:

Класи	Предмет	Кількість годин
2,3,4	Математика	1 год

Навчальний предмет «Я у світі» у 3-4 класах вивчається інтегрованим курсом. Освітня галузь «Мистецтво» у 2-4 класах вивчається окремими навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

Розподіл навчальних годин розміщено в додатку № 1 навчального плану.

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів
2-4 класів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2-А-Б-В -Д	3-А-Б-В -Д	4-А-Б-В-Г -Д	Разом
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова і літературне читання	7+1	7+1	7+1	21+3
	Англійська мова	2	2	2	6
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	2	2	2	6
Суспільствознавство	Я у світі	-	1	1	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура	3	3	3	9
Усього		20+1	21+1	21+1	62+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
Індивідуальні заняття					
Математика		1	1	1	3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	23	23	68
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	26	26	77

Директор

П.Г.Панченко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 5-9 КЛАСИ

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових навчального плану школи. Інваріантна складова навчального плану сформована на державному рівні і забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державних стандартів.

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти визначає вимоги до освіченості учнів основної і старшої школи та враховує можливості навчального середовища, сприятливого для задоволення фізичних, соціокультурних і пізнавальних потреб учнів.

Найменування освітньої галузі	Загальна кількість годин								
	II ступінь (5 - 9 класи)			III ступінь (10 - 11 класи)			Разом II і III ступені (5 - 11 класи)		
	на тиждень	на рік	відсотків	на тиждень	на рік	відсотків	на тиждень	на рік	відсотків
Інваріантна складова									
1. Мови і літератури	45	1575	27	12	420	15,8	57	1995	23,4
2. Суспільствознавство	10	350	6	6	210	7,9	16	560	6,5
3. Мистецтво*	8	280	4,7				8	280	3,3
4. Математика	20	700	12	6	210	7,9	26	910	10,7
5. Природознавство	30	1050	18	6	210	7,9	36	1260	14,8
6. Технології*	14	490	8,3				14	490	5,7
7. Здоров'я і фізична культура**	20	700	12	6	210	7,9	26	910	10,7
Разом	147	5145	88	36	1260	47,4	183	6405	75
Варіативна складова									
1. Цикл профільних предметів***				24	840	31,6	24	840	10,2
2. Цикл вибірково-обов'язкових предметів				6	210	7,9	6	210	2,5
3. Додаткові години на впровадження поглибленого вивчення окремих предметів, допрофільного та профільного навчання, на курси за вибором, факультативи, індивідуальні заняття	20	700	12	10	350	13,1	30	1050	12,3
Разом	20	700	12	40	1400	52,6	60	2100	25
Гранично допустиме навчальне навантаження	157	5495		66	2310		223	7805	
Усього (загальне навчальне навантаження)	167	5845	100	76	2660	100	243	8505	100

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів

– 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Реалізація варіативної складової навчального плану, порядок вивчення окремих предметів

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рішенням педагогічної ради (протокол від 26.06.2018 року № 9) конкретизовано варіативну складову робочого плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, групові та факультативні заняття.

За рахунок годин варіативної складової заплановано:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

Клас	Предмет	Кількість годин
5, 6, 7	Українська мова	на 0,5 год.
5, 6, 11-А	Математика	на 1 год.
6, 7, 9-А,Б	Англійська мова	на 1 год.
8	Німецька мова	на 2 год.
8, 9-А,Б	Українська мова	на 2 год.
9-В	Алгебра	на 2 год.
9-В	Геометрія	на 1 год.

- факультативи:

Класи	Предмет	Кількість годин	Програма
5 А,Б,В,Д	Розвиток мовлення	0,5	Програма факультативного курсу «Розвиток мовлення», 5 клас (авт.. Горкуненко Є.А., Горкуненко А.А), 2015
5 А,Б,В,Д	Родинні фінанси	0,5	Програма курсу за вибором, 5 клас авт. Ткаченко О. В., Довгань А. І., Часнікова О. В., Рябова О. Б., Лапішко З. Я. та інш.) за загальною редакцією доктора економічних наук професора Смовженко Т. С.), 2015
6 А,Б,В	Розвиток мовлення	0,5	Програма факультативного курсу «Розвиток мовлення», 6 клас (авт.. Горкуненко Є.А., Горкуненко А.А), 2015
7 А,Б,В	Українська мова	0,5	Програма факультативного курсу «Сучасна українська літературна мова: морфологія»,

			7 клас (авт.Береш О.І., Гнаткович Т.Д., Ківеждій О.В., Шкурда М.І.) – Ужгород: Гражда, 2015
7 А,Б,В	Казка як епічний жанр	0,5	Програма факультативного курсу «Казка як епічний жанр», 7 клас (авт. Квітець Є.Д., Ткач А.В.) - Чернівецький ОППО, 2015
8 А,Б,В,Г	Жінка в історії козацького Запоріжжя	0,5	Програма курсу за вибором «Жінки в історії козацького Запоріжжя», 8 клас (укладач Кривоший О.П.), 2016
9 А,Б,В	Літературне краєзнавство	0,5	Програма курсу за вибором «Літературне краєзнавство», 9 клас (авт. Ткач А.В., Пінтяк Я. І.), 2015

- групові заняття:

Класи	Предмет	Кількість годин
6	Математика	0,5
7	Математика	0,5
8	Математика	1
9-В	Українська мова	0,5
9-А,Б	Математика	0,5

Порядок вивчення окремих предметів

Освітня галузь «Мистецтво» у 5-7 класах вивчається окремими навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», у 8-9 класах вивчається інтегрованим курсом «Мистецтво». В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України». У 7-9 класах освітня галузь «Математика» вивчається окремими курсами «Алгебра» та «Геометрія».

У 5-8 класах вивчається друга іноземна мова (німецька).

У 8-9 класах здійснюється поглиблене вивчення української мови та математики (допрофільна підготовка).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, результати навчання роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
-------	------------------------	------------

1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач;</p>

		<p>використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>

10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії:

«екологічна безпека й сталий розвиток» сприяє формуванню в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь;

«громадянська відповідальність» сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Освоюється через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок;

«здоров'я і безпека» формує становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище;

«підприємливість і фінансова грамотність» націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів

уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму закладу укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних *навчальних програмах*.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, навчально-практичні заняття тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для здобуття базової середньої освіти розміщено у додатках № 2-7 навчального плану. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів
5 класів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		5 А,Б,В,Д
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5
	Українська література	2
	Англійська мова	3
	Німецька мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4+1
Природознавство	Природознавство	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		25,5+ 1,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
Курс за вибором		
Родинні фінанси		0,5
Факультативи		
Розвиток мовлення		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів
6 класів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		6 А,Б,В
Мови і літератури	Українська мова	3,5+0,5
	Українська література	2
	Англійська мова	2+1
	Німецька мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Математика	4+1
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		27,5+ 2,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
	Групові заняття	
	Математика	0,5
	Факультативи	
	Розвиток мовлення	0,5
	Гранично допустиме навчальне навантаження	31
	Всього (без урахування поділу класів на групи)	31+3

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів
7 класів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		7 А,Б,В
Мови і літератури	Українська мова	2,5+0,5
	Українська література	2
	Англійська мова	2+1
	Німецька мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	1,5
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		29+1,5+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
Групові заняття		
	Математика	0,5
Факультативи		
	Українська мова	0,5
	Казка як епічний жанр	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		32+3

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів
8 класів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		8 А,Б,В,Г
Мови і літератури	Українська мова	2 +2
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Німецька мова	+2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		27,5+4+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
Курс за вибором		
Жінка в історії козацького Запоріжжя		0,5
Групові заняття		
Математика		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів
9-А,Б класів**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9-А,Б
Мови і літератури	Українська мова	2+2
	Українська література	2
	Англійська мова	2+1
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		29+3+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
Курс за вибором		
Літературне краєзнавство		0,5
Групові заняття		
Математика		0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього		33+3
(без урахування поділу класів на групи)		

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів
9-В класу**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		9-В
Мови і літератури	Українська мова	2
	Українська література	2
	Англійська мова	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	1
Мистецтво	Мистецтво	1
Математика	Алгебра	2+2
	Геометрія	2+1
Природознавство	Біологія	2
	Географія	1,5
	Фізика	3
	Хімія	2
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		29+3+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
Курс за вибором		
	Літературне краєзнавство	0,5
Групові заняття		
	Українська мова	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3

Директор

П.Г.Панченко

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА 10-11 КЛАСИ

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Старші класи комплектуються за такими напрямками диференціації: філологічний, природничо-математичний. Напрями диференціації конкретизуються в окремі профілі: 10-А, 11-А – української філології; 10-Б – математичний.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

За модульним принципом реалізується зміст таких базових предметів: «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами в 10 класах («Інформатика», «Технології»), що вивчаються на рівні стандарту.

У 10-Б (профільному) класі освітня галузь «Математика» вивчається окремими курсами «Алгебра» та «Геометрія».

Реалізація варіативної складової навчального плану, порядок вивчення окремих предметів

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рішенням педагогічної ради (протокол від 26.06.2018 року № 9) конкретизовано варіативну складову навчального плану, в якій передбачено вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, групові та факультативні заняття, та курси за вибором.

За рахунок годин варіативної складової заплановано:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

Клас	Предмет	Кількість годин
10-А	Зарубіжна література	на 1 год.

- передбачено години на:

➤ курси за вибором:

Клас	Предмет	Кількість годин	Програма
11	Німецька мова	1 год.	МОН України. Німецька мова. Програма (рівень стандарту) для учнів 2-12 кл. середніх загальноосвітніх навчальних закладів, 2004

➤ факультативи:

Класи	Предмет	Кількість годин	Програма
10 А	Основи критичного мислення	1	Програма факультативного курсу для гуманітарних класів «Основи критичного мислення 10-11 класи» (Протокол №1 науково-методичної ради МОН України від 19 березня 2014 року)
10 А	Стилістика української мови	1	Програма факультативного курсу «Стилістика української мови 10-11 класи» (авт.. Авраменко О.М., Чукіна В.Ф.) – К.: Грамота, 2017
11 А	Основи критичного мислення	0,5	Програма факультативного курсу для гуманітарних класів «Основи критичного мислення 10-11 класи» (Протокол №1 науково-методичної ради МОН України від 19 березня 2014 року)
11 А	Стилістика української мови	0,5	Програма факультативного курсу «Стилістика української мови 10-11 класи» (авт.. Авраменко О.М., Чукіна В.Ф.) – К.: Грамота, 2017
11 А	Слов'янська міфологія	0,5	Програма факультативного

	у творчому доробку українського письменства		курсу «Слов'янська міфологія у творчому доробку українського письменства», 11 клас (авт. Богачук К.В.), 2015
11 А	Київський вальс	0,5	Програма факультативного курсу (Білок Н.Г.) ,2009

➤ групові заняття:

Класи	Предмет	Кількість годин
10-А	Математика	1
11-А	Алгебра	0,5
11-А	Геометрія	0,5
11-А	Українська мова	0,5

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, результати навчання роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;</p>

		<p>ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові</p>

		<p>системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі</p>

		<p>чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова

грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лiнii:

«екологічна безпека й сталий розвиток» сприяє формуванню в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь;

«громадянська відповідальність» сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Освоюється через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок;

«здоров'я і безпека» формує становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище;

«підприємливість і фінансова грамотність» націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму закладу укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво (естетична культура)

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри, навчально-практичні заняття тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
  - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
  - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
  - якість проведення навчальних занять;
  - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
  - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
  - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
  - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень для здобуття повної середньої освіти розміщено у додатках № 8-10 навчального плану. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру третього рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів 10-А класу
Філологічний напрям
(профіль – українська філологія)**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	10-А
Профільні предмети	
Українська мова	4
Українська література	4
Базові предмети	
Зарубіжна література	1+1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист Вітчизни	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1,5
Технології	1,5
Разом	31+1+3
Додаткові години на предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	
Групові заняття	
Математика	1
Факультативи	
Основи критичного мислення	1
Стилістика української мови	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	35+3

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів 10-Б класу
Природничо-математичний напрям
(профіль – математичний)**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	10-Б
Профільні предмети	
Алгебра	6
Геометрія	3
Базові предмети	
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1
Англійська мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5
Фізична культура	3
Захист Вітчизни	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1,5
Технології	1,5
Разом	33+3
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	33+3

Директор

П.Г.Панченко

**Навчальний план для учнів 11-А класу
Філологічний напрям
(профіль – українська філологія)**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	11-А
Українська мова	4
Українська література	4
Англійська мова	3
Зарубіжна література	3
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта: економіка людина і світ	1
	0,5
Художня культура	0,5
Математика	3+1
Астрономія	0,5
Біологія	1,5
Фізика	2
Хімія	1
Екологія	0,5
Технології	1
Інформатика	1
Фізична культура	2
Захист Вітчизни	1,5
Разом	30,5+1+2
Додатковий час на введення курсів за вибором, факультативів	
Курс за вибором	
Німецька мова	1
Групові заняття	
Алгебра	0,5
Геометрія	0,5
Українська мова	0,5
Факультативи	
Стилістика української мови	0,5
Основи критичного мислення	0,5
Слов'янська міфологія у творчому доробку українського письменства	0,5
Київський вальс	0,5
Гранично допустиме навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	36+2

Освітня програма в обсязі 36
(тридцять шість) сторінок
пронумерована, прошнурована,
скріплена печаткою.

26 червня 2018 р.

Директор

П. Панченко